

การศึกษาองค์ประกอบ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย

A STUDY OF THE COMPOSITION, CURRENT CONDITIONS, DESIRABLE CONDITIONS AND NECESSITIES OF AN EFFECTIVE CAPACITY BUILDING SYSTEM FOR LEARNERS WITH DISABILITIES. INTELLECTUALLY, SUKHOTHAI PROVINCIAL SPECIAL EDUCATION CENTER.

บุรินทร์ สารีคำ

Burin Sareekhum

ผู้อำนวยการ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย

**Director of the Sukhothai Provincial Special Education Center.*

**Corresponding Author E-mail : sareekhm2514@gmail.com*

Received: June 8, 2022; Revised: July 25, 2022; Accepted: August 9, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย 2) ศึกษา สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผล สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 20 คน ประกอบด้วย ครู บุคลากร 10 คน และผู้ปกครอง ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา 10 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามซึ่งมีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) มีค่าเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Modified Priority Need Index :PNI_{modified}) ผลการวิจัย พบว่า 1) องค์ประกอบของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย ประกอบด้วย ด้านปัจจัยนำเข้ามี 4 องค์ประกอบ ด้านกระบวนการ มี 7 องค์ประกอบ ด้าน ผลผลิต มี 2 องค์ประกอบ ด้านผลลัพธ์ มี 3 องค์ประกอบ และด้านข้อมูลป้อนกลับ มี 2 องค์ประกอบ 2) ระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\mu = 2.58, \sigma = 0.67$) สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.49, \sigma = 0.62$) และลำดับดัชนีความต้องการจำเป็นของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย ด้านที่มากที่สุด คือ ด้านผลผลิต (PNI_{modified} = 0.79) และด้านที่น้อยที่สุดคือ ด้านปัจจัยนำเข้า (PNI_{modified} = 0.70)

คำสำคัญ : ระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผล, ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) Study the components of an effective capacity building system. For learners with intellectual disabilities Sukhothai Provincial Special Education Center. 2) Study the current conditions, desirable conditions and the necessity of an effective capacity building system. For learners with intellectual disabilities Sukhothai Provincial Special Education Center. There were 20 informants consisting of 10 teachers and 10 parents of learners with intellectual disabilities. by Purposive Sampling. The research instrument was a rating-scaled questionnaire. which had an index of item objective congruence (IOC) of 1.00all. The data were by Frequency distribution, percentage, mean, standard and deviation and PNI_{modified}

The findings were as follows: 1) The components of Effective capacity building system for learners with intellectual deficiencies Sukhothai Provincial Special Education Center. There were 18 sub-factors. Including 4 input factors, 7 process factors, 2 product factors, 3 result factors and 2 feedback factors. The findings from experts investigation found that every element has consistency. 2) Overall, the participants' opinions toward the current state of effective capacity building system for learners with intellectual disabilities. Sukhothai Provincial Special Education Center. Was at a moderate level. Where as the participants' opinions toward the level Overall desirable condition was at a high level. And the needs with the highest priority is Output ($PNI_{\text{modified}} = 0.79$) and the lowest priority is Input ($PNI_{\text{modified}} = 0.70$)

Keywords: Effective Capacity Building System; Learner with Intellectual Disabilities

บทนำ

ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (Convention Rights of Persons with Disabilities) ของสหประชาชาติได้มีการเรียกร้องให้ประเทศสมาชิกมีการส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการทุกประเภท ให้อยู่ร่วมกันได้อย่างเท่าเทียมกัน ประเทศไทยก็ได้เข้าร่วมลงนามดังกล่าว และได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ซึ่งเป็นแผนที่วางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษา โดยมุ่งให้คนไทยทุกคนเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคการศึกษาที่มีคุณภาพ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2562, น.14) ซึ่งมีทิศทางการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564) ให้บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร การเรียนรู้หรือผู้ที่มีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือบุคคลที่ไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาสได้รับโอกาสและบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงมีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ประกอบอาชีพพึ่งตนเองได้ และอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข โดยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐองค์กรเอกชนและองค์กรภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการมีส่วนร่วมในการจัดบริการทางการศึกษาได้อย่างมีมาตรฐาน (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2564, น.22) เพื่อเสริมสร้างพัฒนาศักยภาพความเป็นมนุษย์ ให้มีความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562, น. 13-14)

สภาพปัญหาในปัจจุบัน พบว่า กระบวนการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ยังไม่มีความชัดเจน ส่งผลให้ครู บุคลากร และผู้ปกครองผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ยังมึนงงความรู้ ทักษะความสามารถ กระบวนการปฏิบัติงาน ระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาไม่เพียงพอ ส่งผลให้ผู้เรียนไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้น เพื่อเป็นการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้รับการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผล พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. 2561 โดยการปฏิบัติงานแบบมีอาชีพ ของครู บุคลากร และผู้ปกครองผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย ซึ่งคาดหวังให้ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561, น. 1) สถานศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องวางแผน เตรียมความพร้อม การให้บริการทางการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผล ให้เพียงพอกับความต้องการการส่งเสริมศักยภาพทั้งด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการให้พร้อมและเพียงพอ จึงต้องศึกษาองค์ประกอบ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และประเมินความต้องการจำเป็น ในประเด็นต่าง ๆ เพื่อการจัดลำดับความสำคัญ (Priority Setting) ความต้องการจำเป็น โดยการวิเคราะห์ความแตกต่าง สภาพในปัจจุบัน กับสภาพที่ควรจะเป็น เพื่อจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง ความต้องการจำเป็นแต่ละประเด็น เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไข เลือกรื้อหรือหาวิธีการแก้ไขได้ตรงตามสภาพหรือความต้องการที่แท้จริง และจัดเรียงลำดับ ความสำคัญมากไปหาน้อย (สุวิมล ว่องวานิช, 2542, น.14; ทรงสิริ วิชิรานนท์, อรุณี อรุณเรือง, 2559, น.7) ให้ตรงกับความต้องการจำเป็นและการพัฒนาอย่างเป็นระบบ

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ประกอบกับข้อมูลการทำข้อตกลงการพัฒนางานระหว่างครู บุคลากรกับผู้บริหารสถานศึกษา และความต้องการจำเป็นของผู้ปกครอง ที่ต้องการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาองค์ประกอบ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และประเมินความต้องการจำเป็นของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย ถือได้ว่าเป็นกิจกรรมสำคัญในการเตรียมวางแผน การพัฒนามาจัดลำดับความสำคัญ เพื่อสนองตอบและตรงกับความต้องการที่แท้จริงของครู บุคลากร และผู้ปกครองผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยการศึกษาองค์ประกอบ ความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันกับสภาพที่พึงประสงค์ ที่จะบอกถึงความต้องการจำเป็น ทั้งนี้เพื่อนำสิ่งที่ได้จากการศึกษาค้นพบ มาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืนต่อไป

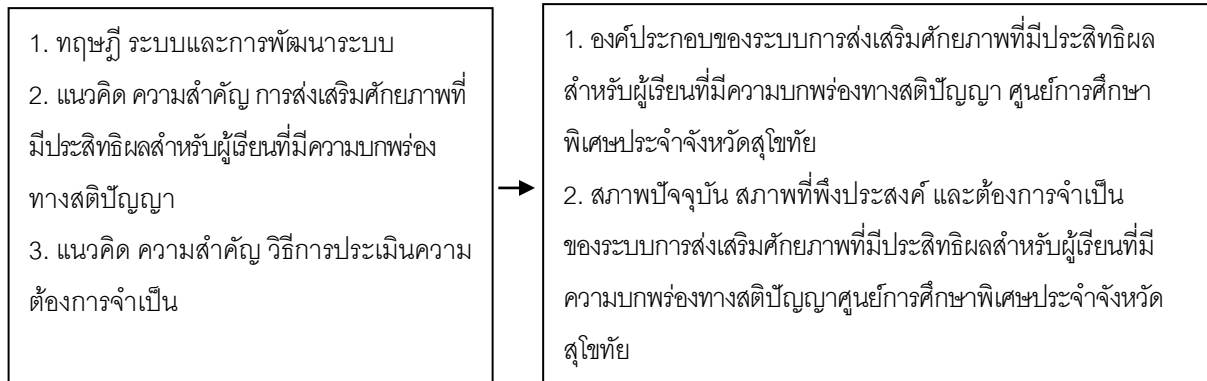
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับระบบ การพัฒนาระบบ ได้องค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลลัพธ์

และด้านข้อมูลป้อนกลับ และองค์ประกอบย่อยที่มีความเหมาะสม (Lunenburg and Ornstein, 1996, p.14; Schoderbek และ Kefalas, 1990 p. 22; Owens, 1998, p.41; กาญจนา วิเศษรินทอง, 2555 น. 28) และวิเคราะห์ การส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จาก Kanfer and Gaelick, 1986, p.283-345; Kohler, 1996 p.196-198; Jeannette Sanchez, 2010, p.17; และวิเคราะห์แนวคิด ความสำคัญ วิธีการประเมินความต้องการจำเป็น (สุวิมล ว่องวานิช, 2542, น.14; ทรงสิริ วิชิรานนท์, อรุณี อรุณเรือง, 2559, น.7) จึงแสดงกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 20 คน ประกอบด้วย ครู บุคลากร จำนวน 10 คน และผู้ปกครองผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย รวมผู้ให้ข้อมูล จำนวน 10 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา คือ

1. องค์ประกอบของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย
2. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของ และความต้องการจำเป็นความต้องการจำเป็นของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1: การศึกษาองค์ประกอบของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย

1. ขั้นตอนดำเนินการ

1.1 การศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย

1.2 การสังเคราะห์ข้อมูลจากข้อ 1.1 ได้องค์ประกอบของการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผลสำหรับ

ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย ทั้งหมด 5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย ด้านปัจจัยนำเข้า 4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านกระบวนการ 7 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านผลผลิต 2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านผลลัพธ์ 3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และด้านข้อมูลป้อนกลับ 2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน คุณสมบัติการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ มีเกณฑ์ใน ดังนี้

- 1) เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับอุดมศึกษา สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก และมีประสบการณ์ ด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 คน
- 2) เป็นผู้บริหารสถานศึกษาหรืออดีตผู้บริหารสถานศึกษาหรือรองผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาให้กับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาและ สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก มีประสบการณ์ด้านการศึกษาพิเศษอย่างน้อย 10 ปี จำนวน 3 คน
- 3) เป็นครูผู้สอนสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก สาขาการศึกษาพิเศษ สาขา กายภาพบำบัด สาขากิจกรรมบำบัด มีประสบการณ์ด้านการสอนผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา อย่างน้อย 5 ปี รวมจำนวน 4 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินความเหมาะสม ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

- 3.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบสอบถามประเมินความเหมาะสม
- 3.2 สร้างเป็นข้อคำถามแบบประเมินความเหมาะสม ขององค์ประกอบระบบการส่งเสริมศักยภาพ ที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย มีเกณฑ์ ดังนี้
 - 1 ข้อคำถามไม่มีความเหมาะสม 0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความเหมาะสม และ +1 แน่ใจว่าข้อคำถามมีความเหมาะสม
- 3.3 ตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) รายละเอียดของข้อคำถาม ความถูกต้องของภาษา โครงสร้างและความครอบคลุมประเด็นในเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน คุณสมบัติการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ มีเกณฑ์ ดังนี้
 - 1) เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับอุดมศึกษา สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอกและมีประสบการณ์ ด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 4 คน
 - 2) เป็นผู้บริหารสถานศึกษาหรืออดีตผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาให้กับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา และสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก มีประสบการณ์ด้านบริหาร อย่างน้อย 10 ปี จำนวน 1 คน
 - 3) เป็นศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก สาขาการศึกษาพิเศษ และมีประสบการณ์อย่างน้อย 10 ปี จำนวน 2 คน
 - 4) เป็นครูวิทยฐานะชำนาญการหรือชำนาญการพิเศษ ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทสาขาวิศวะ และประเมินผล และมีประสบการณ์อย่างน้อย 10 ปี จำนวน 1 คน
 - 5) เป็นครูวิทยฐานะชำนาญการหรือชำนาญการพิเศษ ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาภาษาไทยและมีประสบการณ์อย่างน้อย 10 ปี จำนวน 1 คน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 4.1 ผู้วิจัยประสานกับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน และส่งแบบประเมินความเหมาะสมทางไปรษณีย์ และผู้ทรงคุณวุฒิส่งแบบสอบถามกลับ

4.2 ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ ของแบบประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินความเหมาะสม มาหาค่า IOC (Index of item object congruence) ของแต่ละองค์ประกอบคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป ผลการตรวจสอบพบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 แสดงว่าสามารถนำองค์ประกอบไปใช้ได้

ระยะที่ 2 : การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย

1. ขั้นตอนดำเนินการ

1.1 ศึกษาเอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามแสดงความความคิดเห็นสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ เป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

1.2 นำผลการวิจัยจากระยะที่ 1 องค์ประกอบของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัยมาสร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ จำนวน 60 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครู บุคลากรศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัยและผู้ปกครองผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 20 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย ครู บุคลากร จำนวน 10 คน และผู้ปกครองผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 10 คน มีเกณฑ์ในการเลือก ดังนี้ 1) ปฏิบัติหน้าที่สอน หรือให้บริการผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย ประกอบด้วย ครูการศึกษาพิเศษ นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักจิตวิทยาคลินิก มีประสบการณ์ในการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา อย่างน้อย 3 ปี จำนวน 10 คน 2) ผู้ปกครองผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ที่นำผู้เรียนมารับบริการรูปแบบไป-กลับที่ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย อย่างน้อยสัปดาห์ละ 4 วัน ต่อเนื่องกันไม่ต่ำกว่า 10 เดือน จำนวน 10 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีเกณฑ์ ดังนี้ ระดับ 5 คะแนน หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด ระดับ 4 คะแนน หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์มาก ระดับ 3 คะแนน หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ปานกลาง ระดับ 2 คะแนน หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์น้อย และระดับ 1 คะแนน หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

3.2.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3.2.2 สร้างเป็นข้อคำถามของแบบสอบถามและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1) สร้างเป็นข้อคำถามของแบบสอบถาม ได้จำนวนข้อคำถามรวมทั้งหมด 60 ข้อ ประกอบด้วย

ข้อคำถาม องค์ประกอบ ด้านปัจจัยนำเข้า มีจำนวน 20 ข้อ ด้านกระบวนการ มีจำนวน 33 ข้อ ด้านผลผลิต มีจำนวน 2 ข้อ ด้านผลลัพธ์ มีจำนวน 3 ข้อ และด้านข้อมูลป้อนกลับ มีจำนวน 2 ข้อ

2) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับร่างให้ผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบ โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item-Objective Congruence) ได้ค่าความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกข้อคำถาม

3) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามหาค่าความเที่ยง (Reliability) ไปทดลองใช้ (Try out) ที่ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นหน่วยประเภทเดียวกัน ใช้กลุ่มตัวอย่าง 20 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient: α) ผลการตรวจสอบ พบว่า แบบสอบถามสภาพปัจจุบันทั้งฉบับมีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.9830 อยู่ในระดับดีมาก และแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ ทั้งฉบับ มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.9850 อยู่ในระดับดีมากเช่นกัน หมายถึงว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้ได้จริง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยแจ้งกำหนด นัดหมาย วันเวลาสถานที่ และแจกแบบสอบถาม ให้กับกลุ่มเป้าหมาย ทั้ง 20 คน

5. วิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ผู้วิจัย วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยตรวจสอบความ สมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ แล้วคำนวณโดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และ ค่าความต้องการจำเป็น (Modified Priority Need Index : $PNI_{\text{modified}} = \frac{I - D}{D}$) เมื่อ D แทนสภาพปัจจุบัน I แทน สภาพที่พึงประสงค์

5.3 จัดลำดับความต้องการจำเป็นของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย พบว่า ความต้องการจำเป็นเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ 1. ด้านผลผลิต 2. ด้านผลลัพธ์ 3. ด้านกระบวนการ 4.ด้านปัจจัยนำเข้า และ 5. ด้านข้อมูลป้อนกลับ

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และ ค่าความต้องการจำเป็น (Modified Priority Need Index : PNI_{modified})

สรุปผลการวิจัย

1. องค์ประกอบของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย ดังนี้ 1. ด้านปัจจัยนำเข้า มี 4 องค์ประกอบ คือ 1) บุคลากร 2) งบประมาณ 3) การจัดการ 4) วัสดุ อุปกรณ์ 2. ด้านกระบวนการ มี 7 องค์ประกอบ 1) ด้านการทำงานเป็นทีม 2) ด้านการฝึกอบรม 3) ด้านเครื่องมือ ด้านเทคนิคการสอน 5) ด้านวิธีการสอน 6) ด้านการทดสอบ และ 7) ด้านการเปลี่ยนผ่าน 3. ด้านผลผลิต มี 2 องค์ประกอบ คือ 1) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา 2) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความเชื่อมั่นว่าผู้เรียนที่มีความบกพร่อง ทางสติปัญญาสามารถพัฒนาได้ 4. ด้านผลลัพธ์ มี 3 องค์ประกอบ คือ 1) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถจัดกิจกรรมการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาได้ 2) ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้รับการส่งเสริมศักยภาพ ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัวตามศักยภาพของแต่ละบุคคลสูงขึ้น 3) ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา 5. ด้านข้อมูลป้อนกลับ มี 2 องค์ประกอบ คือ 1) การรายงานผล ปัญหา อุปสรรค 2) การนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผล สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย รายละเอียด ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของระบบการส่งเสริม ศักยภาพที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย

รายการ	ระดับความคิดเห็น						PNI _{Modified}	ลำดับ ความ ต้องการ
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล		
1. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	2.56	0.59	ปานกลาง	4.37	0.69	มาก	0.70	4
2. ด้านกระบวนการ (Process)	2.58	0.64	ปานกลาง	4.49	0.63	มาก	0.74	3
3. ด้านผลผลิต (Output)	2.52	0.76	ปานกลาง	4.52	0.64	มากที่สุด	0.79	1
4. ด้านผลลัพธ์ (Outcome)	2.56	0.73	ปานกลาง	4.48	0.60	มาก	0.75	2
5. ด้านข้อมูลป้อนกลับ (Feedback)	2.70	0.63	ปานกลาง	4.62	0.54	มากที่สุด	0.71	5
รวม	2.58	0.67	ปานกลาง	4.49	0.62	มาก		

จากตาราง 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านข้อมูลป้อนกลับ ด้านกระบวนการ ด้านผลลัพธ์ ด้านปัจจัยนำเข้า และ ด้านผลผลิต

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผล สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านข้อมูลป้อนกลับ และด้านผลผลิต มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านกระบวนการ ด้านผลลัพธ์ และด้านปัจจัยนำเข้า มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Modified Priority Need Index) (PNI_{Modified}) ในการพัฒนาโดยเรียงจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก คือ 1. ด้านผลผลิต 2. ด้านผลลัพธ์ และ 3. ด้านกระบวนการ

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และระดับความต้องการจำเป็นของระบบฯ ด้าน ปัจจัยนำเข้า (Input) โดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

รายการ	ระดับความคิดเห็น						PNI _{Modified}	ลำดับ ความ ต้องการ
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล		
1. ด้านบุคลากร (Man)	2.58	0.62	ปานกลาง	4.38	0.66	มาก	0.69	3
2. ด้านงบประมาณ (Money)	2.45	0.52	น้อย	4.19	0.79	มาก	0.71	2
3. ด้านการจัดการ (Management)	2.45	0.58	น้อย	4.47	0.66	มาก	0.82	1
4. ด้าน วัสดุ อุปกรณ์ (Material)	2.76	0.60	ปานกลาง	4.45	0.66	มาก	0.61	4
รวม	2.56	0.59	ปานกลาง	4.37	0.69	มาก		

จากตาราง 2 พบว่า สภาพปัจจุบันของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านวัสดุ อุปกรณ์ และด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านงบประมาณ) และมีด้านบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อย

สภาพที่พึงประสงค์ของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผล สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย ด้านปัจจัยนำเข้า มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริหารจัดการ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ ด้านบุคลากร และด้านงบประมาณ ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Modified Priority Need Index) ($PNI_{Modified}$) ในการพัฒนาโดยเรียงจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก คือ 1.ด้านการจัดการ 2.ด้านงบประมาณ และ 3.ด้านบุคลากร

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และระดับความต้องการจำเป็นของระบบฯ ด้านกระบวนการ (Process) โดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

รายการ	ระดับความคิดเห็น						$PNI_{Modified}$	ลำดับความต้องการ
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล		
1.ด้านการทำงานเป็นทีม (Teamwork)	2.55	0.64	ปานกลาง	4.39	0.71	มาก	0.72	4
2.ด้านการฝึกอบรม (Training)	2.66	0.63	ปานกลาง	4.45	0.68	มาก	0.67	5
3. ด้านเครื่องมือ (Tools)	2.80	0.67	ปานกลาง	4.46	0.65	มาก	0.59	7
4. ด้านเทคนิคการสอน (Teaching Technique)	2.48	0.58	น้อย	4.60	0.59	มากที่สุด	0.85	2
5. ด้านวิธีการสอน (Teaching methods)	2.44	0.59	น้อย	4.61	0.59	มากที่สุด	0.88	1
6. ด้านการทดสอบ (Testing)	2.48	0.62	น้อย	4.52	0.60	มากที่สุด	0.82	3
7. ด้านการเปลี่ยนผ่าน (Transition)	2.68	0.71	ปานกลาง	4.46	0.59	มาก	0.66	6
รวม	2.58	0.64	ปานกลาง	4.49	0.63	มาก		

จากตาราง 3 พบว่า สภาพปัจจุบันของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผล สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัยด้านกระบวนการ (Process) มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นด้านการทำงานเป็นทีม ด้านเครื่องมือ ด้านการฝึกอบรม และด้านการเปลี่ยนผ่าน (Transition) มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วน ด้านเทคนิคการสอน ด้านการทดสอบ และด้านวิธีการสอน มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย

สภาพที่พึงประสงค์ของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผล สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย ด้านกระบวนการ (Process) มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น ด้านวิธีการสอน ด้านเทคนิคการสอน ด้านการทดสอบ ($\mu = 4.52, \sigma = 0.60$) มี ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านเครื่องมือ ด้านการเปลี่ยนผ่าน ด้านการฝึกอบรม และด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Modified Priority Need Index) ($PNI_{Modified}$) ในการพัฒนาโดยเรียงจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก คือ 1.ด้านวิธีการสอน 2.ด้านเทคนิคการสอน และ 3.ด้านการทดสอบ

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และระดับความต้องการจำเป็นของระบบฯ ด้านผลผลิต (Output) โดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

รายการ	ระดับความคิดเห็น						$PNI_{Modified}$	ลำดับความ ต้องการ
	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		แปล ผล	แปล ผล		
	μ	σ	μ	σ				
1. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	2.90	0.71	ปานกลาง	4.50	0.60	มาก	0.55	2
2. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความเชื่อมั่นว่าผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาสามารถพัฒนาได้	2.15	0.81	น้อย	4.55	0.68	มากที่สุด	1.11	1
รวม	2.52	0.76	ปานกลาง	4.52	0.64	มากที่สุด		

จากตาราง 4 พบว่า สภาพปัจจุบันของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผล สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัยด้านผลผลิต (Output) มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความเชื่อมั่นว่าผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาสามารถพัฒนาได้ มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผล สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย ด้านผลผลิต (Output) มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณา จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมศักยภาพ ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความเชื่อมั่นว่าผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาสามารถพัฒนาได้ มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Modified Priority Need Index) ($PNI_{Modified}$) ในการพัฒนาโดยเรียง

ลำดับจากมากไปหาน้อย คือ 1. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความเชื่อมั่นว่าผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาสามารถพัฒนาได้ 2. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมศักยภาพ ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และระดับความต้องการจำเป็นของระบบฯ ด้านผลลัพธ์ (Outcome) โดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายข้อ

รายการ	ระดับความคิดเห็น						PN ^{Modified}	ลำดับ ความ ต้องการ
	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		แปล ผล	แปล ผล		
	μ	σ	μ	σ				
1. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถจัดกิจกรรมการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาได้	2.30	0.65	น้อย	4.50	0.60	มาก	0.95	1
2. ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีผลการส่งเสริมศักยภาพตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลหรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว สูงขึ้น	2.75	0.55	ปานกลาง	4.55	0.60	มากที่สุด	0.65	3
3. ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา	2.65	0.98	ปานกลาง	4.40	0.59	มาก	0.66	2
รวม	2.56	0.73	ปานกลาง	4.48	0.60	มากที่สุด		

จากตาราง 5 พบว่า สภาพปัจจุบันของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผล สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย ด้านผลลัพธ์ (Outcome) มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีผลการส่งเสริมศักยภาพตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลหรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว สูงขึ้น และผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถจัดกิจกรรมการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาได้ มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผล สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย ด้านข้อมูลย้อนกลับ มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถจัดกิจกรรมการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาได้ ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีผลการส่งเสริมศักยภาพตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัวสูงขึ้น มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย ระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Modified Priority Need Index) ($PNI_{Modified}$) ในการพัฒนาโดยเรียงจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก คือ 1. ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีผลการส่งเสริมศักยภาพตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัวสูงขึ้น 2. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถจัดกิจกรรมการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาได้ และ 3. ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญามีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และระดับความต้องการจำเป็นของระบบฯ ด้านข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) โดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายข้อ

ข้อรายการ	ระดับความคิดเห็น						$PNI_{Modified}$	ลำดับความต้องการ
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล		
1. การรายงานผล/ปัญหา/อุปสรรค	2.85	0.67	ปานกลาง	4.45	0.68	มาก	0.56	2
2. การนำผลการประเมินปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ	2.55	0.60	ปานกลาง	4.80	0.41	มากที่สุด	0.88	1
รวม	2.70	0.63	ปานกลาง	4.62	0.54	มากที่สุด		

จากตาราง 6 พบว่า สภาพปัจจุบันของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิภาพสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย ด้านข้อมูลป้อนกลับ มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า การรายงานผล/ปัญหา/อุปสรรค และการนำผลการประเมินปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

สภาพที่พึงประสงค์ของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิภาพสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย ด้านข้อมูลป้อนกลับ มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า การนำผลการประเมินปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วน การรายงานผล/ปัญหา/อุปสรรค มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Modified Priority Need Index : $PNI_{Modified}$) ในการพัฒนาโดยเรียงจากมากไปหาน้อย คือ 1. การนำผลการประเมินปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ 2. การรายงานผล/ปัญหา/อุปสรรค

อภิปรายผล

ผลการวิจัยการพัฒนาระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิภาพสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย มีข้อค้นพบนำมาอภิปราย ดังนี้

1. องค์ประกอบของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิภาพสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย มี 5 องค์ประกอบหลัก 18 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1. ด้านปัจจัยนำเข้ามี 4 องค์ประกอบ คือ 1) บุคลากร 2) งบประมาณ 3) การจัดการ และ 4) วัสดุ อุปกรณ์ 2. ด้านกระบวนการ มี 7 องค์ประกอบ

1) ด้านการทำงานเป็นทีม 2) ด้านการฝึกอบรม 3) ด้านเครื่องมือ 4) ด้านเทคนิคการสอน 5) ด้านวิธีการสอน 6) ด้านการทดสอบ และ 7) ด้านการเปลี่ยนผ่าน 3. ด้านผลผลิต มี 2 องค์ประกอบ คือ 1) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา 2) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งมีความเชื่อมั่นว่าผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาสามารถพัฒนาได้ 4. ด้านผลลัพธ์ มี 3 องค์ประกอบ คือ 1) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งสามารถจัดกิจกรรมการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาได้ 2) ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้รับการส่งเสริมศักยภาพ ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัวตามศักยภาพของแต่ละบุคคลสูงขึ้น 3) ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา และ 5. ด้านข้อมูลย้อนกลับ มี 2 องค์ประกอบ คือ 1) การรายงานผล ปัญหา อุปสรรค 2) การนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพรรณ ธรรมบุรณ์ (2552) ได้ศึกษา การให้บริการ การเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา พบว่า องค์ประกอบการบริหารการให้บริการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ 1) กระบวนการเปลี่ยนผ่านหลักสูตร 2) การประสานความร่วมมือ 3) การพัฒนานักเรียน 4) การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน 5) การจัดชั้นเรียน 6) การพัฒนาครู 7) การมีส่วนร่วมของครอบครัว และ 8) การพัฒนานโยบาย การเปลี่ยนผ่าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณ บัวพันธ์ (2564) ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมศักยภาพเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยใช้กิจกรรมตามแนวคิดวอลดอร์ฟ ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า มีองค์ประกอบของรูปแบบมี 2 องค์ประกอบ ได้แก่ 2.1 องค์ประกอบหลักขั้นตอน TAPIR ประกอบด้วย (1) การพัฒนานุเคราะห์ (Training) (2) การจัดการสภาพแวดล้อม (Arrange the Environment) (3) การลงมือปฏิบัติ (Practice) (4) การปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา (Improve) และ (5) การสรุปและรายงานผล (Report) 2.2 องค์ประกอบสนับสนุน มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) สภาพแวดล้อม (2) สื่อการเรียนรู้ (3) กิจกรรมการเรียนรู้ และ (4) บทบาทผู้เกี่ยวข้องของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mary Jo Noonan, Linda McCormick (1993) ได้ศึกษาและออกแบบการปฏิบัติ งานการให้บริการช่วยเหลือเด็กพิการ พบว่า การออกแบบ วิธีการปฏิบัติงานที่ดี ต้องให้ครอบคลุมและสะดวกต่อการปฏิบัติในเบื้องต้น ง่ายต่อการจัดเตรียม การตรวจสอบและสังเกตการส่งเสริมการเรียนรู้ในเด็กทารกและเด็กเล็กที่มีความพิการ ดังนี้ (1) การรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น (2) การประสานงานการให้บริการ (3) การประเมินพัฒนาการบุคคลตามแผน (4) การประเมินก่อนเรียน (5) การเรียนการสอน (6) วิธีจัดการเรียนการสอนทั่วไป (7) ทักษะพื้นฐานของการสื่อสาร การพัฒนาสังคม การพัฒนาทางกายภาพ และการดูแลตนเอง (8) วิธีการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่นและวิธีการที่รวมทั้งกลยุทธ์การเก็บรวบรวม (9) การวางแผนและการดำเนิน (10) การจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ (11) รูปแบบการให้บริการ และ (12) การเปลี่ยนผ่าน

2. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และ ความต้องการจำเป็นของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิภาพสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย พบว่า

สภาพปัจจุบันของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิภาพสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.58, \sigma = 0.67$) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณ บัวพันธ์ (2564) ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาโดยใช้กิจกรรมตามแนวคิด วอลดอร์ฟของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า สภาพปัญหาในการส่งเสริมศักยภาพเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.30, \sigma = 0.51$) สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญมณี บุรณากานนท์และคณะ (2552) ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนาระบบการฟื้นฟู สมรรถภาพคนพิการโดยชุมชนในประเทศไทย พบว่า ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ

และครอบครัว สรุปได้ดังนี้ 1) คนพิการและครอบครัวอยู่ในภาวะยากลำบาก ไม่มีอาชีพ ไม่มีรายได้ ทำให้ไม่สามารถเข้ารับบริการได้อย่างเต็มที่ 2) ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับคนพิการและไม่เปิดใจยอมรับ ครอบครัว จึงมักปฏิเสธไม่ให้คนพิการเข้ารับบริการและฟื้นฟูในที่ต่าง ๆ หรือไม่ให้ความร่วมมือในการฟื้นฟู ทำให้คนพิการขาดโอกาสที่จะเข้าถึงสิทธิบริการต่าง ๆ 3) ไม่รู้สิทธิของคนพิการและขาดข้อมูล ทำให้คนพิการขาดโอกาสในการเข้าถึงบริการด้านต่าง ๆ 4) คนพิการครอบครัว ผู้ดูแลไม่เห็นคุณค่า ในตนเองและไม่มั่นใจในชีวิตเมื่อเกิดความพิการมักมีอารมณ์ปรวนแปรเอาใจยาก มีปัญหา ทางจิตใจมีปัญหาครอบครัวหย่าร้างหรือถูกทอดทิ้งซึ่งต้องการกำลังใจและการประสานการช่วยเหลือที่ชัดเจน 5) ครอบครัวรู้สึกเป็นภาระเลี้ยงดูและเลี้ยงดูคนพิการด้วยความเคียดแค้นไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคนพิการ 6) คนพิการส่วนใหญ่เป็นครอบครัวที่มีปัญหาซับซ้อน 7) คนพิการทางจิตมีมากขึ้นและเข้าไม่ถึงการรับบริการ 8) ผู้ดูแลคนพิการในครอบครัวไม่มีเวลาในการประกอบอาชีพ 9) ทักษะของครอบครัวส่วนใหญ่ต้องการเบี่ยงชีฟ 10) คนพิการที่ประกอบอาชีพได้แต่ขาดตลาดแหล่งรับซื้อ 11) มีภาวะความเสี่ยงในการทำงาน ไม่ใส่ใจในสุขภาพ ส่งผลต่อความพิการมากขึ้น 12) กลุ่มเสี่ยงของการจะเป็นคนพิการมากขึ้น แนวโน้มคนพิการภายหลังจากอุบัติเหตุสูงเพิ่มขึ้น 12) การค้นหายังไม่ครอบคลุมทุกอำเภอ หรือยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ในขณะที่คนพิการเกิดมากขึ้นทุกปี และ ปัญหาที่เกี่ยวกับการให้บริการ

สภาพที่พึงประสงค์ ระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.49$, $\sigma = 0.62$) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณ บัวพันธ์ (2564) ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาโดยใช้กิจกรรมตามแนวคิด วอลดอร์ฟของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมศักยภาพเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.92$, $\sigma = 0.47$) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pierangelo (2003) ได้ศึกษา การรักษา และการช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ พบว่า การให้การรักษาและช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ นอกจากบุคลากรวิชาชีพแล้วผู้ที่มีบทบาทสำคัญ คือ พ่อแม่ ซึ่งสามารถดำเนินกิจกรรมการรักษาไปอย่างต่อเนื่อง จากศูนย์บริการไปสู่บ้าน ซึ่งต้องมีสภาพสิ่งแวดล้อมและกิจวัตรประจำวันที่บ้านให้เด็กพิการเกิดความคุ้นเคยต่อสิ่งแวดล้อม ฝึกการแสดงออก พฤติกรรมที่เหมาะสม เรียนรู้ การสื่อสารทั้งภาษาพูด และท่าทางในทางที่สังคมยอมรับและเตรียมพร้อม เด็กต่อการเปลี่ยนแปลงจากจุดเล็ก ๆ ไปสู่จุดใหญ่ รวมทั้งสังเกตและจดบันทึกการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องรวมถึงการวินิจฉัย และประเมินในระยะแรกเริ่มการตรวจวัด การได้ยินและการแก้ไขการพูด การกระตุ้นพัฒนาการและการฝึกทักษะ การช่วยเหลือตนเอง

ความต้องการจำเป็นของระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย พบว่า มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา (Modified Priority Need Index : PNI_{Modified}) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านผลผลิต ด้านผลลัพธ์ ด้านกระบวนการ ด้านข้อมูลป้อนกลับ และ ด้านปัจจัยนำเข้า ตามลำดับจากผลการวิจัยแสดง ครู บุคลากร ผู้ปกครองผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ต้องการพัฒนาด้านความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา และมีความเชื่อมั่นว่า ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาสามารถพัฒนาได้ ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี วิสุวรรณ์ และคณะ (2560) ได้ศึกษา การส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการโดยมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน : กรณีศึกษาตำบลหินลาด อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ครอบครัวและชุมชน มีความต้องการพัฒนาตามกระบวนการทำให้ถึงเป้าหมาย เฉพาะบุคคลตามแผนการฟื้นฟู สมรรถภาพ การประเมินเป้าหมายเฉพาะบุคคล ซึ่งหาจุดที่สำเร็จ และหาจุดที่ต้องแก้ไข ผู้พิการ ร่วมคิดร่วมให้ข้อมูล ร่วมบอกความต้องการพิจารณาแผนและร่วมมือในการฟื้นฟู สมรรถภาพร่วมกับนักศึกษ

ซึ่งเป็นอาสาสมัครเข้าร่วมกระบวนการส่งเสริมและพัฒนาความสำคัญ ประกอบด้วย การวิเคราะห์สถานการณ์ การวางแผน การออกแบบ การฟื้นฟู สมรรถภาพ และการประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ Toole (1995) ได้ศึกษา เด็กพิการมีความต้องการจำเป็นพิเศษ ต้องได้รับการอบรมเพื่อให้มีความรู้ มีทักษะและความตระหนัก ดังนี้ 1) พัฒนาการของเด็กทั่วไปตามลำดับขั้นของพัฒนาการ 2) ประสิทธิภาพจะเกิดขึ้นถ้าเด็กได้รับการช่วยเหลือฟื้นฟูสมรรถภาพบุคคลที่สำคัญมากก็คือผู้ปกครองต้องเชื่อว่าเด็กพัฒนาได้และต้องมีส่วนร่วมในการฝึกและฟื้นฟูสมรรถภาพ 3) เด็กพิการต้องมีโอกาสในการฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ปกครองต้องยอมรับว่าการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมหรือบทเรียนในชีวิตประจำวันและการช่วยเหลือฟื้นฟูสมรรถภาพจะช่วยให้เด็กเรียนรู้มากขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ Forlin, Douglas & Hattie (1996) ได้ศึกษา ทักษะคิดเชิงลบของบุคลากรครูออสเตอร์เลียที่มีต่อนักเรียนไร้ความสามารถเพิ่มขึ้นตามความรุนแรงของการไร้ความสามารถอย่างไรก็ตาม ทักษะคิดเชิงลบนี้ลดลงในกลุ่มครูที่มีประสบการณ์และได้รับการฝึกอบรมด้านการจัดการศึกษา แบบเรียนร่วนนอกจากนี้ การฝึกอบรมวิธีการสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษยังนำมาสู่การพัฒนา ทักษะคิดส่วนตนและพัฒนาลักษณะ พื้นฐานทางสังคมที่มีร่วมกันของกลุ่มคนในโรงเรียน ทำให้เกิดการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยการจัดการฝึกอบรมให้ครู เพื่อพัฒนาความสามารถให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตพร สีสัน (2550) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการให้บริการในระยะเชื่อมต่อเฉพาะบุคคลสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษจากระบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเข้าสู่ระบบโรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า ความคาดหวังของพ่อแม่ ผู้ปกครองต่อการให้บริการในระยะเชื่อมต่อนี้สูงกว่าหรือเท่ากับก่อนการให้บริการที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ว่าพ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่ได้รับการบริการในระยะเชื่อมต่อนี้จะมีความคาดหวังต่อแบบการให้บริการในระยะเชื่อมต่อนี้สูงกว่าหรือเท่ากับก่อนที่เด็กจะได้รับบริการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการผลการวิจัยไปใช้

1. ใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการและการตัดสินใจเชิงนโยบายของผู้บริหาร เพื่อกำหนดเป้าหมายของโครงการหรือกิจกรรมในการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิภาพสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างชัดเจน
2. ควรกำหนดการ วางแผนพัฒนา ครู บุคลากรและผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิภาพสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
3. ควรกำหนดนโยบายแนวทางการปฏิบัติงานในกรอบงานวิชาการ และมีการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำผลที่ได้จากการวิจัยเป็นข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการและการตัดสินใจเชิงนโยบายของครู ผู้บริหาร เพื่อกำหนดเป้าหมายของโครงการหรือกิจกรรมในการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิภาพสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทุกประเภทความพิการ
2. ควรทำวิจัยศึกษาปัจจัยที่จะส่งผลต่อการพัฒนาระบบการส่งเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิภาพสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทุกประเภทความพิการ

บรรณานุกรม

- กาญจนา วิเศษรินทอง. (2555). *การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา*. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม.
- ทรงสิริ วิจิรานนท์, อรุณี อรุณเรือง. (2559). *การประเมินความต้องการจำเป็นในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. กรุงเทพฯ.*
- พรพรรณ สมบูรณ์. (2552). *รูปแบบการบริการการเปลี่ยนผ่าน จากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการ ระดับมัธยมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ.
- สุวรรณ บัวพันธ์. (2564). *การพัฒนาแบบแผนการส่งเสริมศักยภาพเด็กพิการที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยใช้แนวคิดของวอร์ลด์ออฟ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุรินทร์. ผลงานเพื่อประกอบการขอหรือเลื่อน วิทยฐานะเชี่ยวชาญ. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.*
- สุจิตพร สีมั่น. (2550). *การพัฒนาแบบแผนการให้บริการในระยะเชื่อมต่อเฉพาะบุคคล สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษจากระบบ การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเข้าสู่ระบบโรงเรียน*. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ.
- สุภาวดี วิสุวรรณ และคณะ. (2560). *การส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการโดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน : กรณีศึกษาตำบลหินดาด อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา. นครราชสีมา.*
- สุวิมล ว่องวานิช. (2542). *การสังเคราะห์เทคนิคที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นในนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ภาควิชาวิจัยการศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ.*
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2562). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ.
- _____. (2564). *การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา*. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). *การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก*. นนทบุรี : บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- _____. (2562). *การติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาเรียนรวมสำหรับเด็กพิการและเด็กที่มีความต้องการ จำเป็นพิเศษ*. นนทบุรี : บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- อัญมณี บุรณากานนท์และคณะ. (2552). *การศึกษาวิจัยการพัฒนาระบบการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชนในประเทศไทย*. คณะสังคมสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: บริษัท ออน อาร์ต ครีเอชั่น จำกัด,
- Forlin, C., Douglas, G. & Hattie, J. (1996). *Inclusive practices: How accepting are teaching*.
- Jeannette Sanchez. (2010). *Decent Work for People with Disabilities*.
- Kanfer and Gaelick. (1986). *Self-management methods*. New York: Pergamon Press.
- Kohler, P. D. (1996). *Taxonomy for Transition Programming: Linking Research to Practice*. Champaign: Transition Research Institute, University of Illinois.
- Lunenburg, F. C. and A. C. Ornstein. (1996). *Educational Administration: Concepts and Practices*. 2nd ed. Belmont, CA: Wadsworth Publishing.

Mary Jo Noonan, Linda McCormick. (1993). *Early Intervention in Natural Environments: Methods and Procedures – Research Gate*.

Pierangelo, Roger. (2003). *The Special Educator's Book of Lists*. (2nd ed). John Wiley & Sons, San Francisco: Jossey - Bass Publications.

Owens, Robert G.. (1998). *Organizational Behavior in Education*. 6thed. Boston MA: Allyn and Bacon.

Tool,B., and R.McConkey. (1995). *Innovations In Developing Countries for People with Disabilities*. Lisicuix Hall Publications.

Schoderbek C.G. and A. G. Kefalas and others. (1990). *Management Systems: Concept_consideration*. Boston, MA: Richard D. Irwin.